

PARALLELLESESJONAR - **FAGET OG SKULENS FUNKSJON OG ROLLER**

Tidspunkt og rom	Innlegg	Samandrag
09.00–09.20 Søndre Allmenning	Svein Ivar Angell, UiB <i>Norsk grunnutdanning og omverda</i>	Innlegget vil perspektivera korleis internasjonale relasjonar og nettverk har vore formande for norsk grunnutdanning i eit historisk perspektiv. Utgangspunktet er at utdanningspolitikken var eit sentralt element i oppbygginga av det internasjonale samfunnet etter den andre verdskrigen, og innlegget vil drøfta korleis dette kom til uttrykk i ulike organisasjonar som UNESCO og Europarådet. Seinare har OECD fått ein mykje sterkare innverknad som ei ramme for utdanningspolitikken. Dette speglar på same tid at utdanning i mykje sterkare grad har vorte eit element i konkurransen mellom statane. Innlegget vil drøfta korleis den norske utdanningsdiskursen kan fortolkast gjennom eit slikt historisk perspektiv.
09.30–09.50 Søndre Allmenning	Stian Hirth og Johan Lie, UiB <i>Matematikkens rolle i møte med samtidas utfordringar</i>	I ei verd prega av krig, klimakrise og aukande polarisering står skulen sitt dannelsingsoppdrag sterkare enn på lenge. I dette innlegget diskuterer vi korleis kritisk matematikkundervisning kan bidra til å utvikle elevar si evne til å reflektere over komplekse samfunnsutfordringar. Gjennom teori og drøfting av mogelegheiter i lektorutdanninga, ønskjer vi å belyse korleis matematikk kan fungere som inngangsport til samtalar om makt, rettferd og berekraft. Målet er å inspirere utdannarar til å sjå matematikkfaget som ein ressurs i arbeidet med demokratisk kompetanse i ei uroleg tid.
10.00–10.20 Søndre Allmenning	Lars Petter Storm Torjussen, UIB <i>Læreren som forsker og den forskningsbaserte skole – en kritikk</i>	Den forskende lærer og ideen om den forskningsbaserte skolen representerer på mange måter en ny type lærerrolle og et nytt syn på skolen. Lærere skal nå ha inngående kunnskap om vitenskapelige tenkemåter, forskningsmetoder, forskningsetikk og relevant forskning, som regel aksjonsforskning eller annen empirisk klasseromsforskning. Dette innlegget vil diskutere om dette representerer en type «profesjonalisering ovenfra», der de politiske myndigheter prøver å finne en felles plattform mellom to ulike lærerkategorier – grunnskolelæreren og lektoren – som ender opp med å være fremmedgjørende for dem begge.

10.40- 11.00 Søndre Allmenning	Åge Diseth, UiB <i>Lektoren som lærer eller terapeut?</i>	Elevenes trivsel og psykiske helse har fått større oppmerksomhet, samtidig som stadig flere elever rapporterer om psykiske plager. Med folkehelse og livsmestring som tverrfaglig tema er skolen blitt en viktigere arena for forebyggende helsearbeid. I tillegg stiller læreplanverket større krav til elevmedvirkning og arbeid for å skape et inkluderende læringsmiljø. Denne presentasjonen viser noen relasjonelle utfordringer som lektorer møter, med særlig vekt på eksempler fra psykologiundervisning i videregående skole. Presentasjonen viser også hvordan lærere kan støtte elevers psykologiske behov og dermed bidra til bedre trivsel, elevmedvirkning og inkludering.
11.10-11.30 Søndre Allmenning	Mari Veierud Busch, Kvaløya vgs <i>Svarer lektorutdanninga på skolens behov for lektorer som er skolerte i psykologi?</i>	Ved UiT Norges arktiske universitetet er det undersøkt hvilke fag lektorstudenter ville ha utdanna seg til lærere i, dersom de hadde stått friere i valg av fag i utdanninga. Undersøkelsen viser at idrett/kroppsøving og psykologi skiller seg klart ut som de mest populære fagene blant lektorstudentene. Samtidig er psykologi programfaget med størst vekst i videregående skole. Skoleåret 2024/2025 ble det gjort standpunktutvärdering av drøyt 18 000 elever i psykologi. Er lektorutdanninga, når psykologi ikke tilbys som fag, kommet i utakt med behovene i skole?
11.40-12.00 Søndre Allmenning	Åsta Haukås, UiB <i>Refleksjon hos lærarutdannarar</i>	Ei kjerneoppgåve for lærarutdannarar er å støtte lektorstudentar si kritiske refleksjon kring eigne førestillingar og utvikling. Det er forska mykje på studentane si refleksjon, men vi manglar kunnskap om korleis lærarutdannarar sjølv reflekterer over eiga profesjonelle utvikling. Denne studien analyserer intervjudata frå språklærarutdannarar i Noreg og Austerrike. Målet er å undersøke deira refleksjonar om korleis dei kan fremje eiga utvikling gjennom heile yrkeslivet. Deltakarane blei intervjuet i par og gjennomførte saman ein sorteringsaktivitet knytt til ulike sentrale lærarutdannarkompetansar. Førebelse funn frå studien vil bli lagde fram på konferansen.